

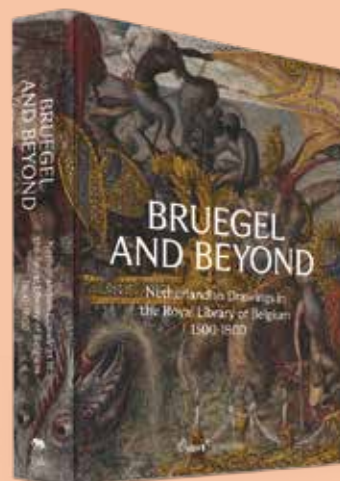
Bruegel and beyond

Netherlandish Drawings in the Royal Library of Belgium 1500-1800

Het thematische deel achteraan dit tijdschrift licht een tip van de sluier op van de ongekende verzameling prenten en tekeningen van de Koninklijke Bibliotheek van België. Het Prentenkabinet bevat niet minder dan 4.500 tekeningen (op een totaal van 25.000) van kunstenaars geboren voor 1800. Het fraaie boek is het resultaat van een uitgebreid en uniek onderzoek naar deze tekeningen. Ze werden gedigitaliseerd en online gezet zodat een team van internationale experts zich over het kostbare erfgoed kon buigen. Tussen 2016 en 2019 gebeurde er nog een uitgebreid technisch onderzoek naar de tekeningen van Pieter Bruegel I, waarvan het resultaat te zien was op de unieke expo in Wenen en op de eigen tentoonstelling van de KBR *Bruegel in Zwart Wit*.

Het boek van bijna 400 bladzijden start met een uitgebreide inleiding van Joris Van Grieken waarin hij uitlegt hoe de fabelachtige verzameling tot stand is gekomen. In het begin behoorden tekeningen tot de erfenis van kunstenaars. Zo gingen de tekeningen van Rogier van der Weyden over naar zijn erfgenamen terwijl sommige albums met schetsen en tekeningen soms gedurende generaties in de ateliers van kunstenaars bleven. Voor de KBR begon het verhaal in de zestiende eeuw toen men in 1559 besloot om alle boeken van de Habsburgers uit de Lage Landen naar het Coudenbergpaleis in Brussel te brengen. De Koninklijke Bibliotheek zag pas het licht in 1837 waarbij de manuscripten van de Habsburgers een belangrijk deel van collectie uitmaakten. Snel volgden er andere grote verzamelingen van boeken en manuscripten die de bibliotheek verrijkten, zoals de collectie van Charles van Hulthem (1764-1832). Ook de verzameling van de stad Brussel ging naar de nieuwe bibliotheek. Verschillende curators verwierven later spectaculaire tekeningen, zoals Louis Alvin (1806-1887) die behoorlijke sommen betaalde voor werken van Dürer en Rembrandt bijvoorbeeld. Verder in de negentiende eeuw kwam de kans om tekeningen van Bruegel te verwerven wanneer de verzameling van Auguste Coster (1827-1907) werd geveild. Toen de verzameling van Baron Adalbert von Lanna (1836-1909), een van de belangrijkste toenmalige tekeningverzamelingen, ook werd verkocht, was de KBR er weer als de kippen bij voor onder andere de tekening *Justitia* van Bruegel.

Latere conservators zoals Louis Lebeer (1930-1960) richtten zich nog meer op prenten van Pieter Bruegel I en op andere Vlaamse prentenmakers uit de zestiende eeuw. De persoonlijke interesse van elke conservator weerspiegelde zich in de aan-

winstenpolitiek. Marie Mauquoy-Hendrickx volgde Libeer op en werkte vooral rond Rubens en Van Dyck, met een reeks aanwinsten uit de zeventiende eeuw tot gevolg. Ook specifiek Belgisch topografisch werk genoot de aandacht van de KBR. Zo verwierf men niet minder dan 24 albums van Adrien de Montigny (ca. 1570-1615) met zichten op de Samber en de Leie. Het medium kreeg extra aandacht met een reeks tentoonstellingen van internationale topbruiklenen dankzij de goede relaties van toenmalig hoofdconservator Herman Liebaers. Recent werd dan duidelijk dat het tijd was voor een grote inventaris die ook een internationaal wetenschappelijk publiek kon bereiken. Samen met de Yale University en met de steun van een Amerikaanse mecenas kon het lijvige boek gemaakt worden.

Na de inleiding is het tijd voor het echte werk. De belangrijkste tekeningen van bijna 80 kunstenaars worden kwaliteitsvol gereproduceerd. Regelmatig koos de uitgever voor extra details verspreid over twee bladzijden, die nog een beter zicht geven op het talent van de maker maar ook op de goede staat van de tekening. We denken aan Joris Hoefnagel, Hendrick Goltzius, Jan Brueghel I en vele, vele anderen. Het is een ongekende weelde om met mondesmaat van te genieten. **PETER WOUTERS**

Bruegel and Beyond. Netherlandish Drawings in the Royal Library of Belgium from 1500-1800

30.5 x 24 cm (hardcover)

392 blz.

Deze uitgave bestaat enkel in het Engels

Uitgeverij Hannibal

Winkelprijs: € 64,5 Abonneeprijs: € 42 (afhaalprijs bij OKV)

of € 52 (inclusief verzendingskosten)

Zie bestelformulier bij dit nummer